

PILNŲ KAŠTŲ PRINCIPU PAREMTO FINANSŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pilnų kaštų principu paremto finansų valdymo tvarkos esmė yra gebėjimas apskaičiuoti tiesioginį padalinio finansinį rezultatą (perviršį ar deficitą) kaupimo būdu. Vadovaujantis šiuo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas), yra priimami finansų valdymo ir veiklų finansavimo sprendimai Kauno technologijos universitete (toliau – Universitetas).

2. Apraše naudojamos sąvokos ir santrumpos:

2.1. **Kaupimo principas** – tai pajamų ir sąnaudų apskaitos principas, pagal kurį pajamos pripažįstamos tuomet, kai jos uždirbamos, o sąnaudos – kai jos patiriamos, nepriklausomai nuo to, kada gaunami arba išleidžiami pinigai;

2.2. **Iždas** - valstybės finansinių išteklių visuma, nukreipta valstybės metiniam biudžetui sudaryti ir valstybės veikloms finansuoti skiriant joms asignavimus;

2.3. **Pajamos** yra uždirbamos padalinio, kuris yra atsakingas už teikiamas paslaugas: sudarytų sutarčių sk., turinį, vystymą, kokybę, finansinę riziką;

2.4. **Grynosios pajamos** - tai padalinio uždirbtos pajamos ir gautos lėšos veiklai vykdyti, įskaitant gautus išdo asignavimus, projektų ir paramos lėšas;

2.5. **Investicijos** – tai tikslinės veiklos, kuriančios materialųjį ir nematerialųjį turtą, bei būtinos Universiteto ar jo padalinių strateginių tikslų pasiekimui. Investicijos yra vykdomos iš tikslinių, projektinių, padalinio ir Universiteto lėšų šaltinių;

2.6. **Stipendijų fondas** – tai stipendijoms skirta valstybės finansuojamų ir mokančių už studijas studentų studijų kainos (krepšelio) dalis, kuri yra perskirstoma Universitete ir nepatenka nei į padalinių pajamas, nei į išlaidas. Šis fondas studentams paskirstomas pagal Stipendijų nuostatuose numatytą tvarką;

2.7. **MTEP** - moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra;

2.8. **Atviros prieigos centras** (toliau - APC) – atvirai prieinamų MTEP išteklių pagrindu funkcionuojantis organizacinis darinys, teikiantis paslaugas, reikalingas MTEP veiklai atlikti;

2.9. **Parama** - lėšos gautos pagal Paramos ir labdaros įstatymą konkrečiai paramos sutartyse nurodytiems tikslams finansuoti, mecenatų pervestos lėšos. Paramos kategorijai priskiriamos lėšos, gautos pagal finansavimo sutartis tikslinėms stipendijoms, užsienio dėstytojų vizitų, tyrėjų ir doktorantų mokslinių išvykų, mokslinių straipsnių paskelbimo ar knygų išleidimo, Lietuvos atstovų ir ekspertų atstovavimo įvairiuose ES komitetuose išlaidų kompensavimui, bendradarbiavimo ir

kitam tiksliniam skatinimui, paramai mokslo konferencijoms. Taip pat šiai kategorijai priskiriamos finansavimo sutartys, kurių finansavimo sąlygose nenumatytos darbo užmokesčio išlaidos.

II SKYRIUS

PILNŲ KAŠTŲ MODELIO APSKAITOS PRINCIPAI

3. Universiteto padaliniai šio Aprašo tikslu yra skirstomi į akademinis studijų ir mokslo (įskaitant fakultetus, insitutus ir doktorantūros mokyklą), kitos veiklos, netiesioginės veiklos bei valdymo padalinius.

4. Pagrindiniai pilnų kaštų principai:

4.1. **grynosios pajamos** priskiriamos tiems Universiteto padaliniams, kurie jas uždirba:

4.1.1. einamaisiais metais išdo asignavimų, finansuojamų projektų ir paramos grynosiomis pajamomis pripažįstama suma lygi patirtoms sąnaudoms;

4.1.2. vidinės padalinio pajamos yra pripažįstamos tada, kai kitam padalinii suteikta paslauga yra teikiama ir išorei (pvz. poilsivietės, leidyklos paslaugos, neformalaus ugdymo paslaugos ir kt.). Kitu atveju gautos lėšos už suteiktą paslaugą yra pripažįstamos patirtų sąnaudų kompensavimu ir yra apskaitomos prie šių sąnaudų, jas mažindamos;

4.1.3. grynosiomis pajamomis nelaikomos gautos lėšos ilgalaikiam turtui įsigyti, trečių šalių lėšos, išdo finansuojamas Stipendijų fondas.

4.2. **dalį tiesioginių sąnaudų padalinys patiria tipinei ir investicinei veiklai, įskaitant projektus.** Padalinys jas patiria decentralizuotai, t.y. pačiame padalinyje ir savo iniciatyva. Padalinio, kuris jas patyrė, ataskaitoje šios sąnaudos apskaitomos pagal pirminius apskaitos dokumentus kaip išlaidos (*angl. opex*) arba investicijos (*angl. capex*).

4.2.1. Šias sąnaudas sudaro padalinio darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudos veiklai įgyvendinti ir aptarnauti, socialinio draudimo įmokos, išlaidos prekėms ir paslaugoms, komandiruotės, kvalifikacijos kėlimai, padalinio administravimo sąnaudos ir kt.

4.2.2. Kiekvienais metais, rengiant biudžeto projektą, nustatomas akademinio padalinio dėstytojų darbo užmokesčio fondas studijų ir mokslo veiklai įgyvendinti, atsižvelgiant į norminį dėstytojų skaičių ir norminį darbo užmokestį, pasiektus padalinio rezultatus ir gautą išdo finansavimą šia veiklai.

4.2.3. Projektų sąnaudos patiriamos pagal projektų finansavimo sąlygų biudžeto kategorijas. Jos reikalingos konkretiems projekte numatytiems rodikliams pasiekti ir, atsižvelgiant į projekto turinį, gali apimti statybos, rekonstravimo darbų, įrangos įsigijimo, projektus vykdančio personalo darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų, komandiruočių bei kitas sąnaudas, numatytas projektų biudžete.

4.2.3.1. Projektų biudžetuose numatytos lėšos netiesioginėms projekto sąnaudoms dengti perskirstomos iš projekto į padalinį, kuriame vyksta šis projektas. Šios lėšos skiriamos padalinio veikloms įgyvendinti ir netiesiogines veiklas įgyvendinančių padalinių sąnaudoms finansuoti (pagal punktą 4.5).

4.3. **kita dalis tiesioginių padalinio sąnaudų yra patiriamos centralizuotai** bei perkeliamos į padalinio ataskaitą pagal iš anksto biudžeto rengimo metu suderintą apskaičiavimą.

4.3.1. Ūkio infrastruktūros sąnaudos yra apskaitomos tiesiogiai pagal kiekvieną Universiteto akademinį ir kitos veiklos padalinį. Šios sąnaudos apima naudojimosi patalpomis bei komunalines paslaugas. Naudojimosi patalpomis sąnaudos apskaitomos deklaruotus plotus paslaugoms teikti padauginus iš mėnesinio m² tarifo, nustatomo kiekvienais metais (išimtis: Panevėžio verslo ir technologijų fakultetui priskiriamos faktinės padalinio infrastruktūros išlaikymo sąnaudos).

4.3.2. Renginių sąnaudos, kurios patiriamos dėl tikslinių padalinių, yra apskaitomos tiesiogiai pagal kiekvieną tokį padalinį. Šie padaliniai ir Universitetas finansuoja po 50 proc. šių renginių sąnaudų.

4.3.3. Kitos sąnaudos gali būti patiriamos pagal vidinės kainodaros taikykles (pvz. dėstymas kitame padalinyje; APC įrangos naudojimas; Universiteto suvenyrai; diplomai ir priedėliai; kopijavimo paslaugos ir kt.) ir tik padaliniui tiesiogiai inicijavus šį pirkimą.

4.4. **Padalinio perviršis arba deficitas iš veiklos** yra apskaičiuojamas kaip rezultatas iš grynųjų pajamų atėmus tiesiogines sąnaudas (t.y. iš 4.1 atėmus 4.2 ir 4.3 punktus).

4.5. **Netiesioginės veiklos yra įgyvendinamos centralizuotai.** Šioms sąnaudoms dengti akademinis padalinys skiria 15 proc. nuo per laikotarpį uždirbtų faktinių grynųjų pajamų ir ši dalis yra apskaitoma padalinio ataskaitoje kaip netiesioginės sąnaudos. Likusi nepadengta netiesioginių sąnaudų dalis yra finansuojama iš kitos veiklos padalinių sukaupto rezultato, dukterinių įmonių finansinio rezultato ir iš Universiteto kitų grynųjų pajamų.

4.5.1. neapmokestinamomis grynosiomis pajamomis yra laikomos paramos lėšos.

4.6. **Akademinio padalinio rizikos fondas** yra kaupiamas galimai finansinei akademinio padalinio rizikai amortizuoti. Metinis kaupimas sudaro 2 proc. nuo grynųjų pajamų. Kaupimas yra atliekamas iki bus sukauptas bent 2 proc. akademinio padalinio kaupiamųjų 5-ių metų pajamų rizikos fondas.

4.7. **Akademinio padalinio perviršis paskirstymui** yra apskaičiuojamas kaip rezultatas iš padalinio perviršio arba deficito atėmus netiesiogines sąnaudas ir einamųjų metų rizikos fondo kaupimą (t.y. iš 4.4 atėmus 4.5 ir 4.6 punktus).

4.7.1. Jeigu padalinio perviršis iš veiklos nėra pakankamas netiesioginėms sąnaudoms ir rizikos fondo kaupimui dengti, pirmiausiai visa apimtimi yra apskaitomos netiesioginės sąnaudos.

4.7.2. Rizikos fondo kaupimas gali būti atliekamas tiek, kiek leidžia padalinio veiklos rezultatas, jei teigiamas, atskaičius netiesiogines sąnaudas, tačiau ne daugiau apibrėžta 4.6 punkte.

4.7.3. Jeigu padalinio veiklos rezultatas (4.4) yra neigiamas arba nėra pakankamas netiesioginėms sąnaudoms dengti - netiesioginės sąnaudos vis tiek yra apskaitomos, o apskaičiuotas neigiamas rezultatas yra nukreipiamas kitų prioritetų finansavimui nustatyta tvarka: 1) iš sukauptų padalinio nuosavų lėšų; 2) iš sukaupto padalinio rizikos fondo; 3) iš sukaupto akademinio padalinių rizikos fondo.

- 4.7.4. Jeigu padalinys skolinasi iš sukaupto akademinų padalinių rizikos fondo, jis įsipareigoja šią skolą grąžinti. Skolos grąžinimui padalinio vadovas per mėnesį nuo metinės ataskaitos tvirtinimo parengia priemonių planą.
- 4.8. Jei akademinio padalinio perviršis paskirstymui (4.7) yra teigiamas, jis paskirstomas taip:
- 4.8.1. 50 proc. skiriama padalinio investicijoms įgyvendinti (30 proc. šios sumos gali būti išmokama priedais darbuotojams akademinio padalinio vadovo teikimu ir vadovaujantis Žmogiškųjų išteklių departamento teiktomis ir patvirtintomis tvarkomis). Ši sukaupto perviršio dalis didina sukauptas nuosavas akademinio padalinio lėšas. Iš nuosavų lėšų įgyvendinamos investicijos ir jų programos turi būti suderintos bei įtrauktos į einamųjų metų biudžetus;
- 4.8.2. 30 proc. skiriama Universiteto investicijoms įgyvendinti bei Investiciniam ir Nelicčiamojo kapitalo fondui formuoti. Universiteto investicijos yra įgyvendinamos pagal suderintą sąrašą prioriteto tvarka;
- 4.8.3. 20 proc. nukreipiama akademinų padalinių rizikos fondui formuoti. Šis rizikos fondas yra kaupiamas iki pasieks bent 2 proc. nuo akademinų padalinių kaupiamųjų 5-ių metų pajamų. Kai ši suma yra pasiekama, perviršis yra nukreipiamas į Universiteto Investicinį ir Nelicčiamojo kapitalo fondą

III SKYRIUS

AKADEMINIŲ STUDIJŲ IR MOKSLO PADALINIŲ GRYNOSIOS PAJAMOS

5. Akademiniai studijų ir mokslo padaliniai yra fakultetai, mokslo institutai ir doktorantūros mokykla.
6. Padalinio gryniosios pajamos yra skirstomos į 3 grupes pagal veiklos sritis:
- 6.1. studijų pajamos, įskaitant studijų projektų pajamas, paramą ir kt.;
- 6.2. mokslo pajamos, įskaitant mokslo projektų pajamas, paramą ir kt.;
- 6.3. kitos veiklos pajamos.
7. **Studijų pajamoms** priskiriama:
- 7.1. išdo asignavimai (studijų krepšeliai, tikslinis finansavimas, studijų stipendijos) I ir II pakopų studentų studijų procesui organizuoti. Pavasario semestru valstybės finansuojamų studentų lėšos paskirstomos pagal padaliniui priskirtas studijų programas ir jose užsiregistravusių studentų skaičių. Rudens semestru padalinys planuoja rudens priėmimo valstybės finansuojamų studentų skaičių ir išdo asignavimus, atsižvelgdamas į studijų programų kainas. Aukštesnių kursų studentų studijoms išdo lėšos rudens semestru paskirstomos pagal pavasario studentų, gaunančių valstybės finansavimą, skaičių;
- 7.2. mokančiųjų už studijas I ir II pakopos studentų įmokos. Pajamos iš mokančių už studijas studentų padaliniams priskiriamos pagal padaliniui priskirtas studijų programas ir jose užsiregistravusių studentų skaičių bei pasirinktų kreditų skaičių. Planuojant metines pajamas, įvertinamas galimas studentų nubyėjimas;

7.3. studijų projektų finansavimas, gauta parama studijoms organizuoti ir kitos studijų pajamos (pvz. pajamos už pavėluotą semestro užduočių atlikimą, už pavėluotą baigiamojo darbo gynimą, klausytojo įmokos, įmokos už papildomus ar kartojamus modulius bei kt.).

8. Mokslo pajamoms priskiriama:

8.1. išdo asignavimai mokslinei veiklai, kurie padaliniais paskirstomi atsižvelgiant į padalinių mokslinės produkcijos indėlį į bendrą Universiteto mokslinės veiklos rezultatą ir Universiteto strategines mokslo kryptis bei kitus strateginius tikslus mokslinėje veikloje;

8.2. išorinės pajamos už mokslo darbus ir paslaugas. Tai padalinių uždirbtos pajamos už mokslo tiriamuosius darbus ir kitas mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros (MTEP) paslaugas, tame tarpe, inovaciniai čekiai, tarptautinių programų lėšos, ateinančios per įmonių užsakymus bei konferencijų mokesčiai;

8.3. asignavimai doktorantų studijoms ir už mokslą mokančių doktorantų įmokos;

8.4. mokslo projektų pajamos, gauta parama mokslinei veiklai ir kitos mokslo pajamos.

9. Kitos veiklos pajamoms priskiriamos pajamos už veiklą, tiesiogiai nesusijusią su studijų ar mokslo veikla.

IV SKYRIUS

KITOS, NETIESIOGINĖS BEI VALDYMO VEIKLOS PADALINIAI

10. Kitos, netiesioginės bei valdymo veiklos padaliniai yra skirstomi į 4 grupes (žr. pav.):

		pagal Veiklos tipą	
		VEIKLOS	VALDYMO
pagal Sąnaudų tipą	TIESIOGINĖS	<ul style="list-style-type: none"> - Paslaugų departamentas <i>(išskyrus Transporto grupę)</i> - Jaunųjų Kompiuteristų Mokykla - IT Domenų paslaugos 	<ul style="list-style-type: none"> - Studijų biuras, <i>(išskyrus Biblioteka)</i> - Mokslo biuras, <i>(išskyrus Doktorantūros mokykla ir Nacionalinis Inovacijų ir Verslo Centras)</i>
	NETIESIOGINĖS	<ul style="list-style-type: none"> - Biblioteka - Projektų skyrius - Korporatyvinių ryšių biuras, <i>(išskyrus Ryšių su visuomene departamentas)</i> - Nacionalinis Inovacijų ir Verslo Centras - Pirkimų skyrius - Ūkio departamentas - IT departamentas, <i>(išskyrus IT Domenų ir JKM veiklas)</i> - Transporto grupė - Darbų saugos grupė 	<ul style="list-style-type: none"> - Taryba - Senatas - Vidaus audito skyrius - Valdymo grupė - Ryšių su visuomene departamentas - Strateginio planavimo biuras <i>(išskyrus Projektų skyrius)</i> - Žmogiškųjų išteklių biuras - Finansų biuras <i>(išskyrus Pirkimų skyrius)</i>

Paveikslas: Kitos, netiesioginės bei valdymo veiklos padalinių skirstymas

10.1. Kitos veiklos padaliniai – tai padaliniai (Paslaugų departamentas, išskyrus Transporto grupę; Jaunųjų Kompiuteristų Mokykla, IT Domenų paslaugos) teikiantys paslaugas išorei bei

Universiteto padaliniais ir uždirbantys grynąsias pajamas. Šių padalinių veiklos rezultatas yra apskaitomas pagal šio aprašo 4.4 punktą, o sukauptas rezultatas yra nukreipiamas Universiteto veiklai finansuoti. Šių padalinių investicinės iniciatyvos yra finansuojamos pagal Universiteto prioritetus.

10.2. Netiesioginės veiklos padaliniai daugeliu atveju yra centralizuotos kitų padalinių, kurias aptarnauja šie padaliniai, veiklos. Tai finansuojama pagal šio aprašo 4.3 punktą, arba negalint priskirti tiesiogiai, iš pagal šio aprašo 4.5 punktą surinktų lėšų.

10.3. Universiteto Valdymo veiklos (tiesioginės ir netiesioginės) yra finansuojamos pagal šio aprašo 4.5 punktą.